

vergadering **C118**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 13 januari 2022

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de minimumlonen voor sporters van buiten de Europese Unie – 1098 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels – 1120 (2021-2022)	6
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het advies van de Vlaamse sociale partners over economische migratie – 1180 (2021-2022)	9
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de re-integratietrajecten voor langdurig zieken – 1186 (2021-2022)	14
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de wildgroei aan coaches en de Vlaamse opleidingsincentives – 1187 (2021-2022)	19
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de opvolging van de PWA-vzw's – 1188 (2021-2022)	23

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de minimumlonen voor sporters van buiten de Europese Unie – 1098 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne (CD&V): Mijn vraag gaat over de minimumlonen voor niet-EU-sporters. De aanleiding voor deze vraag is de commotie die is ontstaan in het profvoetbal met de zogenaamde operatie Propere Handen, de recente Pano-uitzending over voetbalmakelaar en spijtopant Veljkovic en de praktijken die in de voetbalwereld schering en inslag zouden zijn.

Het gaat vaak over fiscale en parafiscale zaken, maar een aspect dat ook vaak wordt genoemd om mistoestanden tegen te gaan, is het optrekken van de minimumlonen voor voetballers van buiten de Europese Economische Ruimte (EER) of werknemers, in dit geval, in ons land.

Sporters van buiten de EER kunnen in Vlaanderen onder twee statuten werken: enerzijds als zelfstandige – vaak gaat het dan in de voetbalwereld over de trainers – en anderzijds als werknemer, wat zo is in de grote meerderheid van de gevallen. Voor sporters geldt als voorwaarde dat ze jaarlijks een kleine 85.000 euro moeten verdienen. Dat bedrag wordt jaarlijks vastgelegd en geïndexeerd. Het gemiddeld bruto jaarloon bedraagt 43.000 euro. Dit bedrag hanteren we voor bijvoorbeeld hooggeschoolden die van buiten de EER als werknemer willen werken. Voor professionele sporters is de Vlaamse overheid dus eigenlijk al dubbel zo streng als voor andere werknemers van buiten de EER. Toch is dit bedrag van 85.000 euro veel te laag in vergelijking met het gemiddelde loon dat een profvoetballer in ons land verdient. Dat ligt op ongeveer 249.000 euro. Daarom gaan er al langer stemmen op om onder andere naar het voorbeeld van Nederland dit bedrag te verhogen. In Nederland hanteert men een bedrag van 350.000 euro.

De vraag is dan alleen waarop we ons baseren en enten. We zijn immers al dubbel zo streng als voor de hooggeschoolden. Wellicht is het ook zinvol om een onderscheid te maken tussen de sporttakken, want in heel wat profsporten komen de gemiddelde lonen zelfs niet in de buurt van die 85.000 euro. Voetbal is ongetwijfeld een uitzondering wanneer het gaat over sporten in Vlaanderen.

Uw voorganger, collega Muyters, die ook minister van Sport was, was geen voorstander om deze minimumlonen voor sporters op te trekken. Ik was dan ook zeer verheugd om vast te stellen dat we in Sportminister Ben Weyts wel een medestander hebben gevonden. Tijdens de bespreking van de beleids- en begrotingstoelichting eind vorig jaar verklaarde hij immers in de commissie Sport dat hij in het kader van het overleg met de gemeenschappen en minister van Financiën Van Peteghem ook een verhoging van het minimumloon van niet-EU-spelers aan de agenda wil toevoegen. De minister motiveerde dit als volgt: "In vergelijking met andere Europese landen ligt het Belgische minimumloon voor niet-EU-voetballers veel te laag. In België bedraagt het 90.000 euro. In Nederland is het 350.000 euro. Daardoor stromen in de Belgische competitie veel spelers uit niet-EU-landen toe, ten nadele van de investeringen in de eigen jeugd."

Dat klopt natuurlijk. 55 tot 60 procent van de professionele voetballers in het land is niet-Belg. Dus een kleine minderheid van de spelers op de loonlijsten van onze voetbalclubs is Belg. We hechten allemaal heel veel belang aan het doorstromen van eigen jeugd naar de voetbalvelden in de eerste klasse.

Minister, bent u bereid om het besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de arbeidskaarten dat sinds 1 maart 2021 in werking is over de lonen van de sporters,

aan te passen om tot een meer gedifferentieerde norm te komen, afhankelijk van de sporttak en de economische situatie?

Hebt u hierover al contact opgenomen met minister van Sport Ben Weyts en zo ja, wat was zijn reactie?

Zult u hierover ook overleg plegen met de sportfederaties en de profcompetitie om de gemiddelde jaarlonen per sporttak in kaart te brengen, zodat de minimumlonen ook per sporttak kunnen worden vastgelegd?

Welke grensbedragen zou u voor de voetbalsector naar voren schuiven en welk effect wilt u daarmee bereiken?

Wat is de timing voor eventuele aanpassingen aan het regelgevend kader?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel voor uw uitgebreide vraag, mijnheer Bothuyne.

Bij het begin van deze legislatuur heb ik het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) over de tewerkstelling van buitenlandse werknemers gewijzigd via het BVR van 1 maart 2021.

Ik heb toen ook bedenkingen en bezorgdheden geuit rond de verloning van voetballers die van buiten de Europese Unie in onze Belgische voetbalcompetitie actief zijn. Om een single permit te krijgen, moeten zij een loon van 86.209 euro krijgen. In Nederland ligt dit grensbedrag vier keer hoger, op 350.000 euro. Ik vind dat een heel grote kloof. Mijn zorg is ook dat Vlaanderen een regio wordt van waaruit spelers van buiten de Europese Unie op grote schaal doorverkocht worden. Er is natuurlijk niets mis met het dromen van de Premier League of Primera División, maar het kan niet de bedoeling zijn dat er voor Vlaanderen gekozen wordt, enkel en alleen omdat de loongrensbetrag in het kader van de singlepermitaanvraag laag liggen en het dus voor clubs een heel lucratief handeltje kan worden, ten koste van Vlaamse spelers.

Op advies van het beleidsdomein Sport werd er toen niet geraakt aan de verloningsdrempel. U hebt dat correct geciteerd, collega Bothuyne. Op 1 december 2021 heb ik de uitspraken van collega Weyts in de commissie Sport hierover ook gehoord. Hij pleit er nu toch voor om iets aan die verloning en de grensbetrag te doen.

Mijn kabinet heeft vervolgens het kabinet-Weyts gecontacteerd met de vraag om dat samen verder te bekijken. Ook heb ik een aantal vragen gelanceerd via het Europees Migratienetwerk (EMN) om een eventuele wijziging aan de regelgeving grondig voor te bereiden. Ten eerste wil ik nagaan op welke manier EU-lidstaten niet-Europese sporters, trainers of scheidsrechters een toelating geven om te werken. Gebeurt dat via arbeidskaarten en single permits zoals in Vlaanderen of op een andere manier? Ten tweede is het ook van belang om na te gaan of de EU-lidstaten effectief overgaan tot een uitreiking van een toelating tot arbeid voor deze profielen en wat de salarisvoorwaarden zijn. Ten derde wil ik ook nagaan of er in de salarisvoorwaarden een onderscheid wordt gemaakt naargelang de sporttak van de profielen. Ik verwacht de resultaten in de loop van februari 2022, collega's. Ik zou op basis van de antwoorden die ik krijg op mijn drie vragen, tot een kader willen komen, dat ik uiteraard ook met collega Weyts zal bespreken.

Ik zal uw derde en vierde vraag samen beantwoorden. Voormalig minister Philippe Muyters heeft in 2018 de regelgeving voor tewerkstelling van buitenlandse werknemers voorbereid, dus ook voor sporters. In die regelgeving – maar misschien

kan hij dat zelf nog beter uitleggen dan ik – heeft hij al een loondiversificatie doorgevoerd in overleg met de sportfederaties.

Het loon van 86.209 euro waarover zonet werd gesproken, is van toepassing op alle sporters en bijkomend op trainers uit de sporttakken voetbal, basketbal, volleybal en wielrennen en tot slot ook op scheidsrechters bij basketbal en voetbal. Trainers en scheidsrechters die niet onder de genoemde sporttakken vallen, bijvoorbeeld hockey, moeten 43.104,50 euro verdienen – de helft dus.

Op zich vind ik het systeem van diversificatie heel goed. Mijn aanvoelen is dat we voor voetbal een te laag grensbarema hebben, maar voor andere sporten – ik heb al vragen ontvangen vanuit hockey – zitten we misschien te hoog met dat loongrensbarema van 86.209 euro. Dat wil ik dus graag bekijken. Daar nu al een bedrag op plakken, zal ik zeker nog niet doen. U mag me gerust uw suggesties bezorgen. Ik wacht nog op antwoorden op mijn drie vragen.

Wat de timing betreft, wil ik dit uiteraard zo snel mogelijk uitvoeren, mijnheer Bothuyne. Dat is altijd mijn mantra. Maar ik wil het voorbereidend werk goed onderbouwen. De bevraging bij het Europees Migratienetwerk en de mogelijke antwoorden hierop zullen mij hierbij uiteraard kunnen helpen. Ik verwacht in februari een antwoord. Ik denk dus dat het een kwestie is van weken en niet van jaren, eerder van een à twee maanden, om tot een voorstel te komen.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u wel, minister. Dat is alvast heel concreet. Ik ben blij dat u een en ander wat ruimer zult onderzoeken en de praktijken in andere Europese landen zult bekijken. Het is niet onlogisch, denk ik, dat we vanuit Vlaanderen, vanuit België, naar Nederland kijken. Het is niet alleen een buurland, de voetbalcompetitie bevindt er zich ook op een gelijkaardig niveau als de onze – of dat zou toch moeten. Het verschil blijkt echter zeer groot te zijn, want daar wordt de drempel gelegd op 350.000 euro en wij zitten vier keer lager. Ik schat onze voetballers en onze competitie geen vier keer lager in dan de Nederlandse, integendeel.

Het lijkt mij misschien een goed idee om te kijken naar wat de gemiddelde bruto-lonen zijn die uitbetaald worden in onze eigen competitie. Die schijnen op 249.000 euro gemiddeld te liggen. Als we spelers van buiten de Europese Unie aantrekken, is het logisch dat hun niveau hoger dan het gemiddelde is. Ze moeten echt een meerwaarde zijn voor onze competitie en onze clubs. Het lijkt dan ook logisch om minstens te verwachten dat zij meer dan het gemiddelde betaald worden dat in onze competitie wordt gehanteerd. Ik zou er dus in eerste instantie voor pleiten om dat drempelbedrag voor de voetbalcompetitie naar het gemiddelde loon in die competitie te brengen.

Een tweede element: ik steun alleszins ook uw pleidooi om voort te gaan op de weg die Philippe Muyters is ingeslagen over de loondiversificatie. Elke sporttak is een andere, aparte economie, heeft een andere economische wetmatigheid en verdient dan ook een aparte behandeling, zolang we maar over een menswaardig loon spreken voor professionele sporters. Ik kan mij voorstellen dat we daar, afhankelijk van de competitie, kijken naar die gemiddelde verloning als kapstok om sporters van buiten de Europese Economische Ruimte arbeidskaarten te geven.

Maar ik kijk uit naar de voorstellen die dan eind februari ongetwijfeld zullen worden geformuleerd. Ik hoop dat we daar op dat moment op kunnen terugkomen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Eerst en vooral een gelukkig nieuwjaar, iedereen. Allerbeste wensen. Fijn ook dat we meteen beginnen met een vraag die over sport gaat, altijd een leuk thema.

Maar het is een thema dat ik, eerlijk gezegd, niet kende. Bij het lezen van de vraag werd mijn interesse wel gewekt. Ik vind wat gezegd is, ook vrij logisch: het feit dat je moet gaan diversifiëren per sporttak, omdat de manier van betalen en de lonen totaal anders zijn in diverse sporten. Maar ik heb een vermoeden dat het problematische zich vooral in het voetballuik dreigt te situeren. Puur om de problematiek beter te begrijpen, denk ik dat het interessant zou zijn als we over gegevens konden beschikken van het aantal mensen buiten de EU die zo rond die 85.000 euro op jaarbasis zitten. Als dat er daadwerkelijk heel veel zijn, denk ik dat we inderdaad met een probleem zitten. Ik heb dus een beetje de bijvraag naar cijfers en aantallen om de problematiek beter te kunnen vatten, maar uiteraard met heel veel begrip als de minister nu vanuit haar wagon die cijfers niet tevoorschijn kan toveren.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Onze diensten hebben die cijfers, collega Ronse. We kunnen die geanonimiseerd bezorgen. Ik denk dat het goed is om die ter beschikking te stellen. Ik denk dat voor triatlon 85.000 euro ook een beetje hoog is. Maar sowieso is het een interessant dossier en ik heb u mijn aanpak, die niet echt gecontesteerd wordt, duidelijk gemaakt.

Collega Bothuyne, het klopt wel dat we niet in een situatie mogen komen dat het de standaard is dat niet-Europeanen aan veel lagere lonen tewerkgesteld zijn dan hun collega's. De suggestie om te kijken naar het gemiddelde loon vind ik dus zeker redelijk. Maar voor mij is het echt ook van belang dat we jeugdspelers meer de kans geven om door te breken. Ze worden nu soms door buitenlandse spelers gewoon weggedrukt. Sommigen gaan hun geluk dan beproeven in Nederland. Ik vind dat ook een beetje spijtig. Als we daar, door gemoduleerd in te grijpen, een beetje aan kunnen verhelpen, zou dat een goede zaak zijn. Wordt dus wat mij betreft vervolgd, ten vroegste in februari, als we de resultaten hebben van de vragen die we Europees gesteld hebben.

Voorzitter, ik ga die cijfers misschien aan de commissiesecretaris laten bezorgen, geanonimiseerd, zoals collega Ronse die vraagt.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dan verspreiden we die onder alle leden van de commissie, minister.

Bedankt voor de bijkomende antwoorden. We kijken dus uit naar de cijfers en naar het werk dat dan in het voorjaar wordt opgeleverd met de studie over hoe het elders in Europa wordt aangepakt.

Ik ben het eens met wat u zei. We moeten ervoor zorgen dat de Vlaamse jonge voetballers niet weggedrukt worden door het importeren van mensen van buiten de Europese Unie die hier aan relatief lage lonen dan tewerkgesteld worden, zeker in het licht van andere voetbalcompetities. Ik denk dat heel veel Vlaamse talentvolle jonge voetballers u dankbaar zullen zijn als zij straks meer kansen zullen krijgen en ik vermoed dat heel veel voetbalsupporters u dankbaar zullen zijn als zij zien dat er meer mensen uit Vlaanderen op het voetbalveld staan waar zij naar kijken.

Wordt vervolgd, collega's. We komen er dit voorjaar ongetwijfeld op terug.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels – 1120 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne (CD&V): We hebben dit dossier aan het einde van de vorige legislatuur nog ter hand genomen. Toen was er een initiatief vanuit Europa om een en ander te coördineren inzake onze sociale zekerheid. Dat is op zich een goede zaak in de bestrijding van fraude in het kader van de vereenvoudiging en het creëren van een sociaal level playing field in Europa. Er zaten echter een aantal addertjes in dit dossier die eind 2019 hebben geleid tot een discussie vanuit Vlaanderen en België met Europa, een discussie die nu opnieuw aan de orde is.

Er zou een akkoord zijn bereikt tussen de Raad en het Europees Parlement over de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels. In het akkoord zou overeengekomen zijn dat EU-burgers die in een andere lidstaat werken en daar ontslagen worden, na een maand recht zouden kunnen hebben op een werkloosheidsuitkering, waarbij rekening wordt gehouden met de periode die ze in het eigen land hebben gewerkt.

In 2019 lag er al een akkoord op tafel, weliswaar in het kader van een heel breed pakket aan maatregelen. België heeft toen bezwaar gemaakt met betrekking tot die termijn van een maand. Bij ons geldt een termijn van drie maanden. De idee van de Belgische regering toen was dat we moeten vermijden om een soort van welvaarttoerisme te creëren waarbij EU-burgers in ons land werkloosheidsuitkeringen zouden aanvragen of nastreven.

Dat akkoord moet opnieuw worden voorgelegd en verschillende lidstaten hebben intussen al aangekondigd problemen te hebben met de bepaling zoals ze nu voorligt. Ik ben benieuwd welke houding Vlaanderen en België in dit kader zullen aannemen.

Bovendien moeten we rekening houden met het feit dat wij een werkloosheidsuitkering hebben die hoger ligt dan het gemiddelde in de rest van de Europese Unie. Ze is niet beperkt in de tijd, toch niet zolang de betrokkene meewerkt in de activeringspogingen van VDAB. Maar hoe kunnen we dus vermijden dat welvaartstoerisme wordt gecreëerd door de verlaging van die termijn, minister?

Welke impact kan de goedkeuring van dit akkoord hebben op het sanctionerings- en activeringsbeleid van VDAB?

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het Vlaamse activeringsbeleid hierdoor niet in het gedrang komt?

Welke boodschap zult u hieromtrent geven aan uw federale collega en aan het Europese niveau?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Bothuyne, bedankt voor uw relevante vraag over het belangrijke dossier van de Europese coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels. Dit beleidsdossier kent een lange historiek en de eerste stappen binnen dit dossier dateren al van december 2016. Nadat uw vraag ingediend was, hebben zich nog een aantal ontwikkelingen voorgedaan in dit dossier. Ik geef u de meest actuele info.

Op 16 december 2021 werd een akkoord gesloten tussen het Sloveens voorzitterschap van de Raad en het Europees Parlement inzake dit dossier. In dat akkoord was men inderdaad overeengekomen dat de totalisatie wordt bepaald op een maand. Dit wil zeggen, zoals u ook in uw vraag aangaf, dat bij ontslag na een maand werken in een lidstaat ook rekening wordt gehouden met de periode waarin men in de lidstaat van herkomst heeft gewerkt, om dan zo te bepalen of de persoon in kwestie recht heeft op een werkloosheidsuitkering. Na een maand werken in België zou dit dus betekenen dat er een recht is op een Belgische werkloosheidsuitkering. Ik breng hier ook even in herinnering dat dit voor werknemers in België

pas na drie maanden werken is. Wij konden dan ook niet akkoord gaan met het voorstel van een maand totalisatie.

Dit punt, maar ook de bepaling over de export van werkloosheidsuitkeringen, was voor ons nog altijd problematisch. Zoals u ook aangaf in uw vraag, stond in het akkoord dat er een recht zou komen om tot zes maanden werkloosheidsuitkering mee te nemen naar het buitenland. Het werd ook mogelijk voor lidstaten om te verlengen tot het einde van het recht. In België zou dit dus zeer lang kunnen zijn, zonder dat we enig zicht hebben op de inspanningen die deze persoon in de andere lidstaat doet om nieuw werk te vinden.

Wij hebben de afgelopen jaren altijd het standpunt ingenomen dat EU-burgers die hier hebben gewerkt hun werkloosheidsuitkering voor drie maanden kunnen meenemen. Dat hebben we ook binnen de intra-Belgische onderhandelingen altijd herhaald.

Op 22 december 2021 werd gestemd door de Raad, in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers. België heeft zich onthouden, conform de positie die werd bepaald na eerdere interne Belgische afstemming, samen met vijf andere landen, waaronder uiteindelijk ook Polen. Een achttal landen stemden tegen, waardoor geen gekwalificeerde meerderheid werd behaald voor het akkoord.

We zullen de komende periode opvolgen of het huidige Franse voorzitterschap de onderhandelingen opnieuw wil verderzetten en of de Europese Commissie de besprekingen over een andere boeg zal gooien. Wij kunnen de wens tot modernisering van de EU-regels over de coördinatie van socialezekerheidsstelsels zeker begrijpen, maar daarbij moet ook gehoor worden gegeven aan de fundamentele bezorgdheden die wij, België, Vlaanderen en tal van andere lidstaten herhaaldelijk duidelijk hebben gemaakt.

Collega, aangezien het akkoord niet is goedgekeurd, veronderstel ik dat de inhoudelijke vragen zonder voorwerp zijn geworden en vermoed ik dat het antwoord, zoals ik dat u heb gegeven, eigenlijk volstaat.

Robrecht Bothuynne (CD&V): Dat volstaat inderdaad, minister. Ik dank u daarvoor.

Ik denk dat dit een vrij duidelijk signaal is. Wanneer dertien lidstaten van de Europese Unie niet akkoord zijn met wat voorligt, kunnen we alleen maar vaststellen dat het Sloveense voorzitterschap in dezen geen goed werk heeft geleverd om tot een gedragen voorstel te komen met betrekking tot de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Vlaanderen heeft altijd een vrij duidelijk standpunt ingenomen dat die drie maanden voor ons een sine qua non waren en dat we dus niet akkoord konden gaan met de termijn van een maand. Bovendien kon die export van uitkeringen, zoals u die noemt, ook alleen maar leiden tot mogelijke misbruiken. Daar zijn zeker nog zaken aan te verhelpen.

Ik hoop eigenlijk dat het Franse voorzitterschap het dossier wel opnieuw ter hand neemt, want de coördinatie van die socialezekerheidsstelsels kan effectief wel nuttig zijn, onder andere om arbeidsmigratie te faciliteren. We weten dat Vlaanderen kampt met een arbeidskrapte en we zijn dan ook vragende partij voor die coördinatie om het voor EU-burgers makkelijker te maken om in dit land knelpuntvacatures mee te helpen invullen, maar niet zomaar natuurlijk.

Ik ben blij met het standpunt en met het verloop van het dossier en ik hoop, minister, dat we er bij het Franse voorzitterschap op kunnen aandringen om dit op een andere manier aan te pakken, maar het dossier zelf niet te laten liggen. Ik hoop dat vanuit België hieromtrent actie wordt ondernomen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, nogmaals mijn beste wensen voor 2020, ik bedoel 2022.

De voorzitter: 2020 mag ook nog, maar heeft weinig meerwaarde.

Axel Ronse (N-VA): Dit is goed nieuws om het jaar mee te starten. Ik hield eigenlijk mijn hart vast. We zijn door het oog van de naald gekropen: het heeft niet veel gescheeld of we zaten met die regeling opgezaaid. En dan zouden wij de vijfsterrenbestemming zijn voor sociaal toerisme binnen Europa. Dat zou absoluut geen goede zaak zijn. Ik deel ook de mening van de voorzitter dat het Frans voorzitterschap dit dossier hopelijk in de juiste richting en context trekt, al blijft het agenderen van dit dossier voor ons altijd een groot risico. Ik zie weinig kansen op dat vlak zolang onze werkloosheidsuitkering is wat die vandaag is.

Maar het gevaar is geweken. De vraag is dus inderdaad, zoals de minister zegt, zonder voorwerp op dit moment, maar we moeten wel aandachtig blijven.

Ik heb nog een bijkomende vraag, minister. Ik heb altijd gehoord dat Vlaanderen pertinent zei te vinden dat België als lidstaat ook mee moet stemmen over het voorstel, maar dat men op federaal niveau is geland op een onthouding. Klopt dat? En was het dan voornamelijk aan Waalse zijde dat men aandrang op een onthouding en de neen-stem vanuit België onmogelijk heeft gemaakt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel voor de aanvullende opmerkingen.

Ik ben ook opgelucht, moet ik eerlijk bekennen, over het feit dat dit dossier geen gekwalificeerde meerderheid heeft gehaald.

Ik wil het Franse voorzitterschap zeker aanmoedigen, collega Bothuyne, om tot een oplossing te komen. Voor ons is het geen enkel probleem om in gesprek te gaan en te onderhandelen om tot een modernisering en een coördinatie van de socialezekerheidsstelsels te komen. Maar ik moet ten gronde ook wel rekening houden met onze twee rode lijnen.

Intra-Belgisch, collega Ronse, moeten we altijd zoeken naar een akkoord. Er waren inderdaad partijen die concludeerden dat het akkoord positief was, maar dat was absoluut niet de houding van Vlaanderen. In Vlaanderen hebben we vastgesteld dat onze, volgens mij terechte, bezorgdheden niet beantwoord werden. We wilden dus tegenstemmen, maar dat was niet voor alle regeringen in ons land het geval. Daarom hebben we ons onthouden. Ik weet het niet zeker, maar ik denk dat er ook binnen de Federale Regering geen eensgezindheid was. Het belangrijkste is, collega's, dat het niet goedgekeurd is, want ik hield toch wat mijn hart vast.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u wel.

Wat ook wel geruststellend is, is dat we niet alleen zijn. Als dertien lidstaten zich onthouden of niet akkoord gaan met wat voorligt, dan is er echt nog wel een probleem met het dossier. Ik denk dus dat de voorzitter van de Raad in de fout ging door het voor te stellen als een fait accompli. Het is goed dat de besluitvorming anders was en ook goed dat we vanuit Vlaanderen hier ... *(onverstaanbaar)* ... toekomst.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het advies van de Vlaamse sociale partners over economische migratie – 1180 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuynne (CD&V): Economische migratie is meer dan ooit noodzakelijk voor onze Vlaamse bedrijven en onze economie. De in te vullen knelpuntvacatures vergen ook buitenlands talent. De regering deed daartoe al een aantal belangrijke hervormingen, in samenwerking met de federale instanties. Het digitale unieke loket is in die zin een belangrijke stap vooruit. De Vlaamse sociale partners vragen in een advies dat Vlaanderen nu nog verder gaat.

Een structurele betrokkenheid van VDAB en het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) bij economische missies van Flanders Investment & Trade (FIT) zal volgens de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) een meerwaarde zijn, zowel om mogelijke investeerders en ondernemers een completer informatiepakket te bieden als op het gebied van actieve rekrutering van derdelanders voor knelpuntberoepen.

Ook het onthaal van economische migranten in Vlaanderen kan volgens de SERV beter. Een warm welkom is van groot belang en dat begint meestal aan een gemeenteloket. Daarom zijn de Vlaamse sociale partners verheugd dat de Vlaamse overheid lokale initiatieven zal ondersteunen om hun dienstverlening te verbeteren. De lokale initiatieven moeten zich niet beperken tot informatieverstrekking, maar ook begeleiding bieden, onder andere voor huisvesting, en een plaats op de arbeidsmarkt. Dat zal het internationaal talent ongetwijfeld helpen om een goede start in Vlaanderen te maken.

In ruil voor deze uitbreiding van de dienstverlening vragen de Vlaamse sociale partners om de lokale initiatieven niet enkel met informatie, maar ook financieel te ondersteunen. De soms niet zo rooskleurige financiën van lokale besturen mogen geen belemmering vormen om een warm welkom te verzekeren, aldus de SERV. Voor financiering kijkt men dan in eerste instantie naar middelen uit het Europees Sociaal Fonds (ESF).

Verder vragen de SERV-partners om het welkomstbeleid niet enkel te richten op internationaal talent. Ook talent uit Wallonië en Brussel kan op die manier welkom geheten worden en toegeleid worden naar de arbeidsmarkt, evenals nieuwkomers zoals erkende vluchtelingen.

Tot slot dringen de sociale partners aan op een gerichte en structurele investering in de ontwikkeling van de Dienst Economische Migratie om naast een warm ook een vlot en snel welkom te kunnen garanderen. Ik denk dat we dat allemaal kunnen bijtreden.

Ik heb daarom een aantal vragen, minister.

Hoe evalueert u het hervormde economische migratiebeleid in Vlaanderen, de werking van het uniek loket, de doorlooptijden, het aantal aanvragen en de goedkeuringen? Wat zult u eventueel bijsturen?

Hoe wilt u de Dienst Economische Migratie verder uitbouwen conform het SERV-advies daarover?

Hoe staat u tegenover een structurele betrokkenheid van VDAB en VLAIO bij FIT-missies?

Welke initiatieven zult u nemen om het onthaal van economische migranten in Vlaanderen te verbeteren?

Neemt u ook nieuwe initiatieven om het onthaal van Walen en Brusselaars op onze arbeidsmarkt te verbeteren?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel.

Zo'n uitbundige vraag verdient een minstens even uitbundig antwoord. Het Vlaams economisch migratiebeleid voor werknemers is in werking sinds 1 januari 2019. Voor

zelfstandigen trad het nieuwe beleid zeer recent, op 1 januari van dit jaar, in werking. Dit gebeurde in uitvoering van de zesde staatshervorming, waardoor we in staat zijn om eigen accenten te leggen in ons economisch migratiebeleid.

De economie leeft sinds halfweg 2021 weer op en dat is duidelijk te merken aan het groeiende aantal aanvragen voor buitenlandse arbeidskrachten. Op jaarbasis zien we een forse stijging bij de arbeidskaarten, de single permit en een iets minder sterke stijging bij de beroepskaarten. De verklaring is onder meer dat mensen opnieuw vloter kunnen reizen. In 2020 was er toch heel wat onzekerheid met gesloten grenzen binnen en buiten Europa.

In 2021 werden in totaal 8600 arbeidskaarten en single permits uitgereikt, waarvan ongeveer 3000 voor hooggeschoolden, 1600 voor knelpuntberoepen en 1900 voor seizoenarbeiders. Voor zelfstandige ondernemers werden 600 beroepskaarten uitgereikt.

Voor hooggeschoolden worden de single permits uitgereikt voor 3 jaar, voor knelpuntberoepers voor 1 jaar. Die laatste single permits zijn wel verlengbaar. Hooggeschoolden maken een kleine 75 procent van het aantal economische migranten in Vlaanderen uit. Op dit moment zijn er 13.714 economische migranten in Vlaanderen aan de slag. 9808 van hen zijn hooggeschoold. 13 procent zijn knelpuntberoepers.

Sinds juni vorig jaar is het uniek loket 'Working in Belgium' in werking en sinds december worden gegevens in dit platform automatisch uitgewisseld tussen verschillende overheden. In een volgende fase zullen deze gegevens ook verrijkt worden met authentieke brongegevens, bijvoorbeeld van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Aanvragen voor beroepskaarten kunnen binnenkort via een Vlaams digitaal loket gebeuren, wat de procedure zou moeten versnellen.

Een pijnpunt in het verhaal zijn de doorlooptijden voor de gecombineerde vergunningen. Gezien de forse stijging van het aantal aanvragen en de recente implementatie van het uniek loket, is de doorlooptijd in het najaar opgelopen tot twaalf weken. Dat is niet goed voor onze competitiviteit. Ik ben daar heel bezorgd over. Samen met de Dienst Economische Migratie heb ik al een aantal acties ondernomen om de doorlooptijden terug te dringen. Ik mik op een doorlooptermijn van vier weken voor de behandeling in Vlaanderen. Er is bijkomend personeel ingezet op de dienst, waardoor we erin geslaagd zijn om hernieuwingsaanvragen binnen vier weken te behandelen. Het is de bedoeling dat eerste aanvragen zo snel mogelijk volgen inzake die korte behandelingstermijn.

Prioritair zijn en blijven de aanvragen voor hooggeschoolden, maar ook voor knelpuntberoepers. We mogen daarbij evenwel niet te snel te werk gaan, om misbruiken te vermijden. Zogenaamde risicodossiers worden door de Vlaamse Sociale Inspectie extra grondig bekeken vooraleer een single permit uit te reiken. Dat blijft een belangrijk principe.

Hoe wil ik die dienst uitbouwen? Ik wil niet stoppen bij het inkorten van de doorlooptijden. Ik wil meer vertrouwen geven aan betrouwbare aanvragers en op die manier sneller toelatingen kunnen uitreiken. Via ex-postcontroles zullen toelatingen achteraf gecheckt worden, en waar nodig bijgestuurd of ingetrokken worden. Ik neem zeker de positieve elementen van de Nederlandse ervaring met erkende referenten daarin mee, zonder het Nederlandse systeem volledig te kopiëren. Daar hebben we het in deze commissie al uitgebreid over gehad. We voorzien ook extra middelen.

Wat de betrokkenheid bij FIT-missies betreft: in de conceptnota 'Economische migratie – een postcoronavisie' heb ik het belang van een structurele betrokkenheid van VDAB en VLAIO benadrukt. Het warm welkombeleid zal stapsgewijs uitgerold

worden en op termijn hoop ik dat dit zal resulteren in een structurele betrokkenheid van VDAB en VLAIO bij FIT-missies. Het is belangrijk om, wanneer een bedrijf interesse toont om in Vlaanderen te investeren, het al in een prille eerste fase informatie te geven over het gunstige ondernemingsklimaat in Vlaanderen door de aanwezigheid van kennis- en innovatiestructuur, aantrekkelijke loopbanen en leefomgeving. Zeker om start- en scale-ups aan te trekken, is dat extreem belangrijk.

We zijn momenteel de conceptnota aan het concretiseren. Maar, zoals ik al zei, is de topprioriteit het terugdringen van de doorlooptijden.

Uw vierde en vijfde vraag zal ik samen beantwoorden. Het is duidelijk dat Vlaanderen nood heeft aan internationaal toptalent ter verrijking van onze arbeidsmarkt. We vergeten soms te benadrukken dat Vlaanderen ook heel wat te bieden heeft aan economische migranten. We hebben heel kwaliteitsvol onderwijs dat studenten van over de hele wereld aantrekt, we hebben een uitmuntende gezondheidszorg, een heel goed sociaal zekerheidssysteem, een gunstig ondernemingsklimaat enzovoort. Maar dit aanbod is tot op vandaag niet transparant genoeg voor de economische migranten. Als wij economische migranten willen verwelkomen in Vlaanderen, dan is het ook onze verantwoordelijkheid om alles eenvoudig aan hen voor te stellen.

Dat brengt mij tot het eerste initiatief dat ik zal nemen om het onthaalbeleid te verbeteren. Via de website van ons departement willen we de economische migrant op een eenvoudige manier wegwijs maken in Vlaanderen, omdat de zoektocht voor hem of haar daar al start. Naast het aanvragen van de werkvergunning als werknemer of als zelfstandige, moet hij ook informatie krijgen over het onderwijssysteem, de administratieve formaliteiten die men in orde moet brengen bij de gemeente, de verzekering voor de woning, fiscale en sociaalrechtelijke verplichtingen, enzovoort.

Al die informatie wordt gebundeld onder de noemer 'Vlaanderen voor talent'. Deze informatie is in eerste instantie bedoeld voor economische migranten die naar Vlaanderen willen komen, maar de info is zeker ook bruikbaar voor migranten die hier reeds wonen en die willen toetreden tot de arbeidsmarkt als werknemer of als zelfstandige. Om dat te realiseren ben ik intussen ook in contact met de lokale besturen en andere stakeholders die dagdagelijks betrokken zijn bij het onthaal van economische migranten.

Werknemers uit Brussel en Wallonië zullen die website uiteraard ook kunnen consulteren. Belangrijk hierbij te vermelden is natuurlijk dat zij vaak vanuit Wallonië of Brussel dagelijks naar Vlaanderen pendelen, waardoor die informatie over huisvesting iets minder relevant is.

Het kan niet de bedoeling zijn om in Brussel en Wallonië knelpunten te creëren door de realisatie van ons Vlaams arbeidsmarktbeleid. Dankzij de samenwerking tussen Forem, Actiris en VDAB worden gezamenlijke arbeidsmarktanalyses gemaakt om te bekijken voor welke knelpuntvacatures er een toeleiding kan gebeuren vanuit Wallonië en Brussel naar onze Vlaamse vacatures.

Voilà, tot hier een eerste antwoord op uw vragen.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u wel voor het enthousiaste antwoord op de enthousiaste vraag, minister. We hebben ook redenen om enthousiast te zijn. Ik denk dat er nog maar weinig zulke fundamentele hervormingen zijn gebeurd aan het economisch migratiebeleid als in de voorbije maanden en jaren. Het is een goede zaak dat een aantal zaken vereenvoudigd worden en dat een aantal zaken gedigitaliseerd worden. We mogen daarbij niet het slachtoffer worden van ons eigen succes. Ik ben blij dat u het pijnpunt van die doorlooptijden ook meteen aangepakt hebt en die terug naar vier weken wilt brengen, wat een korte termijn is,

om ervoor te zorgen dat we geen talent verliezen en onze bedrijven snel kunnen beschikken over mensen die noodzakelijk zijn hier om het verschil te maken voor hun activiteiten. Dat is alvast positief.

Ik heb misschien nog een aantal bijkomende vragen over het onthaalbeleid. Die nieuwe website is belangrijk. Het is ook belangrijk dat die in diverse talen wordt aangeboden, zodat die ook een breed bereik heeft. Wat is daar de scope van? Op welke manier wordt die vormgegeven?

Het onthaalbeleid voor Brusselaars en Walen is wel degelijk belangrijk, zelfs met het oog op huisvesting of herhuisvesting van Brusselaars en Walen. Er zijn heel wat knelpuntberoepen in Vlaanderen die geen knelpuntberoep zijn in Wallonië, maar waarbij de afstand die gevraagd wordt om te pendelen voor de betrokkenen te groot is. Ik denk dat een beleid waarbij we ook Walen en Brusselaars gaan begeleiden om zich eventueel te vestigen in Vlaanderen en hier aan de slag te gaan, op die manier wel degelijk zinvol kan zijn. Eigenlijk komt het erop neer dat we elke kans moeten benutten om talent naar Vlaanderen te halen. Maar we weten dat we de komende tien à vijftien jaar tekorten zullen hebben, waarbij de huidige krapte nog klein bier zal zijn bij wat ons nog te wachten staat. Op zich is dat goed nieuws: de werkloosheid wordt meer teruggedrongen. Maar de economische groei staat of valt ook met voldoende handen en hoofden op onze arbeidsmarkt. Daarom is het economisch migratiebeleid bijzonder belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): We mogen inderdaad terecht tevreden zijn dat er heel wat wijzigingen gebeurd zijn, zowel voor werknemers als voor zelfstandigen, maar om het met de beeldspraak van collega Vera Jans te zeggen: ik verslikte mij bijna in mijn koffie toen ik zag hoelang de doorlooptijden gestegen waren voor het aanvragen van die arbeidsvergunningen. De krapte op onze arbeidsmarkt laat het niet toe om kostbare tijd verloren te laten gaan. Minister, het is zeker en vast een zeer goede topprioriteit voor u om die doorlooptijden te verkorten naar één maand.

En ik zou zelfs zeggen: laat ons samen met de federale overheid, met uw collega van dezelfde partij, Sammy Mahdi, werken naar een volledige doorlooptijd, om alles samen naar één maand te brengen. Op het federale niveau zitten ze nu al aan twee tot drie weken. De veiligheidstoets die er is, is een toets in verschillende databanken. Die zouden we toch moeten kunnen herleiden tot één week, zodat we alles samen op één maand doorlooptijd zitten. Verschillende ondernemers trokken inderdaad bij mij aan de oren om te zeggen dat die doorlooptijd heel wat verlengd is. Daarom was er ook mijn schriftelijke vraag aan u om te vragen hoe het nu op dit moment precies zit met die doorlooptijden. Ik denk dat de Vlaamse Regering daar de lat hoog mag leggen en zeer ambitieus moet zijn, omdat we nu eenmaal zien dat dat ook onze economie ten goede zal komen.

Die economische migratie mag inderdaad geen gemakkelijksoplossing zijn omdat er op andere niveaus geen maatregelen genomen worden. Daar ben ik het volledig mee eens. We hebben een concentrisch model, ook heel mooi ingeschreven in het Vlaams regeerakkoord. Laten we inderdaad ook kijken naar Wallonië en Brussel. Wat zal de Federale Regering doen om de mensen die daar voorhanden zijn, ook effectief te gaan inzetten in Vlaanderen, zodat de Vlaamse economie volledig op kracht komt? Er is dus veel werk aan de winkel. Ik heb er ook alle vertrouwen in, minister, dat u alles op alles zult zetten om daar een topprioriteit van te maken.

Ik heb nog een bijkomende vraag. U wilt die termijn weer doen dalen naar één maand in Vlaanderen. Ik vraag u dus om dat samen te doen met uw collega Sammy Mahdi, om dat naar één maand te brengen. Maar wat is voor u de timing om die termijn te gaan reduceren?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel voor de aanvullende interesse en de aanvullende vragen.

Voorzitter, we moeten Vlaanderen inderdaad ook ten aanzien van onze Waalse en onze Brusselse vrienden positief 'in the picture' zetten. Ik kan mensen niet manu militari verplichten om te verhuizen. Maar sowieso is het van belang om dat op een positieve wijze te doen en zo veel mogelijk belemmeringen weg te werken. Dat is het allerbelangrijkste dat we moeten doen, denk ik.

Wat de doorlooptijden betreft, collega Bothuyne, collega De Vreese: ik lig echt ook wakker van het verkorten van die doorlooptermijnen. Hoe korter, hoe liever. Maar dat mag uiteraard niet ten koste gaan van de kwaliteit, zoals ik ook in mijn antwoord gezegd heb. We zien ook een aantal gevallen van fraude in dossiers. Maar in de overgrote meerderheid van de dossiers zijn er geen problemen. Daarom zou het voor mij wel nuttig zijn om partnerschappen met grote bedrijven af te sluiten die bijvoorbeeld jaarlijks tientallen of honderden migranten aantrekken om vlot die aanvragen te verwerken. Als je weet dat bedrijven heel betrouwbare partners zijn, kun je daar ook iets speciaals voor doen. Uiteraard moet dat samen met collega Sammy Mahdi.

De termijn voor verlengingsaanvragen hebben we al een stukje kunnen terugdringen, van twaalf naar drie weken doorlooptijd. Ik ben er ook trots op dat onze mensen erin geslaagd zijn om dat te doen. Ik hoop week na week een versnelling te zien. Maar dat hangt natuurlijk ook af van het aantal dossiers dat binnenkomt. In januari hebben we 700 dossiers behandeld, maar, collega's, in december waren dat er 1300. En dat is met dezelfde mensen. De instroom fluctueert, maar het aantal mensen die de instroom telkens behandelen, fluctueert niet. Ik verwacht voor dit jaar enorm veel aanvragen. De economie trekt ook heel hard aan. Vandaar ook die zoektocht om die partnerschappen af te sluiten met grote bedrijven. Ik ben ook in zeer intens overleg daarover met collega Sammy Mahdi.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u wel voor de bijkomende antwoorden en vooral voor de inspanningen die u doet om die procedures zo efficiënt mogelijk te organiseren. Economische migratie wordt een bijzonder belangrijk onderdeel van ons arbeidsmarktbeleid de komende maanden en jaren. De hervormingen die u op touw hebt gezet, helpen heel veel bedrijven om talent te vinden waar ze het in eigen land niet kunnen vinden. Dat we daarbij snel en efficiënt moeten werken, is natuurlijk evident. Ik ben dus blij met de doelstellingen die u vooropstelt op dat vlak. Wordt ongetwijfeld vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de re-integratietrajecten voor langdurig zieken – 1186 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Derde keer goede keer: een gelukkig 2022 voor iedereen.

Dit is een vrij actuele vraag. Recent konden we zien dat de fameuze vragenlijst nauwelijks wordt ingevuld, waar ik trouwens wel wat begrip voor heb. Maar we hebben ook een goede traditie in Vlaanderen waarbij wordt ingezet op mensen die

langdurig ziek zijn. Er is een fantastisch akkoord met het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), waarbij re-integratietrajecten worden uitgewerkt.

Dit is in 2016 gestart en er zijn twee verschillende soorten re-integratietrajecten: een voor langdurig zieken met arbeidscontract en een voor langdurig zieken zonder arbeidscontract. Het Rekenhof heeft die trajecten doorgelicht en geconcludeerd dat slechts 2 procent van de doelgroep wordt bereikt. En twee derde van de mensen die een dergelijk traject heeft doorlopen, is na 21 maanden, dus na bijna 2 jaar, nog niet opnieuw aan de slag. Het gaat dan over mensen met een arbeidscontract.

Voor wie geen arbeidscontract heeft, zijn de resultaten iets positiever, maar ook niet echt om over naar huis te schrijven. Daarnaast deelt het Rekenhof een aantal bevindingen mee. Zo worden de trajecten het best zo vroeg mogelijk opgestart. Ook de leeftijd speelt mee: hoe jonger, hoe meer kans op succes. Tot slot stelt het onderzoek dat de overheid onvoldoende informatie heeft om de trajecten goed op te volgen.

Het Rekenhof vraagt om de koers te veranderen. Alle beleidsniveaus zijn het erover eens dat het versterken van langdurig zieken belangrijk is. Wanneer we het hebben over de krapte op onze arbeidsmarkt, is dat de meest relevante actie die we kunnen ondernemen.

Federaal minister Vandenbroucke kondigde in september 2021 een omvattend en ambitieus plan met concrete maatregelen aan om vanaf 2023 de langdurig zieken beter te activeren. Het was een straf megaplan dat voorzag in zestig terug-naar-werkcoördinatoren voor meer dan 500.000 langdurig zieken, aangeworven bij de ziekenfondsen. Langdurig zieken zouden op termijn na 10 weken afwezigheid – hou je vast – verplicht een vragenlijst moeten invullen. Wie dat niet doet, behoudt nog 95 procent van zijn uitkering. Dit is het fantastische megaplan van minister Vandenbroucke. Ik heb me trouwens vergist: het gaat niet over 95 maar over 97,5 procent van de uitkering die men zou behouden.

We hebben gezien dat zelfs dat niet is gelukt. Ondanks die federale flop op dat vlak hebben we op Vlaams niveau wel een duidelijke visie die barst van de ambitie en die niet focust op sancties maar op het versterken van langdurig zieken, waarbij aan het RIZIV middelen worden gevraagd om meer te kunnen begeleiden. Minister, u hebt trouwens ook een grote verdienste aan het uitwerken van die visie.

Minister, welke lessen trekt u uit het rapport van het Rekenhof over het federale re-integratietraject? Op welke manier zijn deze resultaten relevant voor Vlaanderen en de samenwerking tussen VDAB en het RIZIV?

Wat is de stand van zaken van de samenwerkingsovereenkomst tussen het RIZIV en VDAB om ons groeipad, namelijk 7500 trajecten realiseren in 2022 en nadien evolueren naar 10.000 trajecten, te realiseren?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Ronse, op mijn beurt wens ik u een heel gelukkig nieuwjaar. Ik had mijn nieuwjaarswensen vanochtend bij de eerste ronde al gebracht, maar ik heb u daar niet gezien. Bij deze wens ik u veel sportieve, politieke en andere geneugten en vraag ik u niet te veel op mijn kap te zitten. Dat zou heel aangenaam zijn.

Ik wil beginnen met iets recht te zetten. Het gaat hier over een rapport van het Rekenhof dat gaat over de re-integratie van langdurig zieken, maar zich louter

beperkt tot de federale trajecten van de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) en het RIZIV. Over wat we in Vlaanderen doen, wordt in het rapport niet gesproken.

Het rapport is mij niet onbekend. Het geeft interessante, aanvullende informatie voor de acties die we in Vlaanderen volop aan het uitwerken zijn rond de re-integratie van langdurig zieken.

De grootste conclusie die ik trek, is dat het rapport het belang bevestigt van het Vlaams actieplan 'Re-integratie van langdurig zieken', dat we vorig jaar in februari 2021 hebben gelanceerd. Vanuit VDAB wordt sterker dan ooit ingezet op het sensibiliseren en informeren van de verschillende betrokken actoren bij re-integratie: de huisarts, de behandelend arts, de arbeidsarts, de werkgevers, de mensen met gezondheidsproblemen zelf enzovoort.

Het rapport van het Rekenhof benadrukt de gunstige effecten van de RIZIV-trajecten en geeft als aanbeveling om te blijven investeren in dergelijke trajecten. Vanuit Vlaanderen stimuleert dit rapport mij in de ambitie om het aantal trajecten op te trekken en zo meer mensen te ondersteunen in hun werkelijke re-integratie naar werk. De ambitie voor het jaar 2022 ligt op 7500 trajecten. Wetende dat we in 2021 net niet op 5000 trajecten afkloppen, is dat een ambitieus cijfer. De coronacrisis heeft ons in 2021 echter zwaar parten gespeeld. Nochtans zagen we een mooie stijging ten opzichte van 2019 in de tweede helft van het jaar 2021.

Daarnaast onderschrijft het rapport het belang van een tijdige opstart van een traject naar werk. Dat bleek ook uit een studie van het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) uit oktober 2021. Daarin wordt vastgesteld dat de kans op een succesvolle re-integratie nauw verbonden is met de snelheid waarmee re-integratietrajecten worden opgestart. VDAB tijdig bij deze trajecten betrekken, is een nagel waarop ik blijf kloppen.

Mijn boodschap wordt wel door de federale collega's opgepikt. Zowel minister Vandenbroucke als minister Dermagne plannen wijzigingen in de re-integratiewetgeving. Wij zijn in nauw overleg om een snellere betrokkenheid van VDAB mogelijk te maken.

Het terug-naar-werkplan van minister Vandenbroucke komt tegemoet aan een aantal suggesties uit het rapport van het Rekenhof. De inschakeling van de terug-naar-werkcoördinatoren zou een gunstig effect kunnen hebben op voorwaarde dat zij de dienstverlening van VDAB voldoende kennen en bijgevolg vlot doorverwijzen. Zo niet, is het weer een maat voor niets. Dat zal dus superbelangrijk zijn.

Mensen die als arbeidsongeschikt zijn erkend, zullen normaal gezien sneller opgepikt worden nadat ze instromen in de arbeidsongeschiktheid, en bijgevolg sneller de juiste ondersteuning kunnen genieten. Mensen die arbeidsongeschikt zijn, kunnen vanaf de eerste dag contact opnemen met de terug-naar-werkcoördinator van het ziekenfonds. Het initiatief van iemand die bijvoorbeeld geïnteresseerd is in een opleiding bij de VDAB, wordt daardoor gestimuleerd.

Voor wie geïnteresseerd is: op 24 januari 2022 organiseert het RIZIV een kick-offwebinar over het terug-naar-werkplan. Ik ben daar zelf ook bij betrokken want het Vlaamse beleid krijgt daar ook expliciet een plaats.

Tegelijk tracht VDAB nu ook zelf snelheid te maken door nauwer samen te werken met de arbeidsartsen. Daarnaast werken partners van VDAB, zoals het Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB), heel erg outreachend, zoals in een revalidatiecentrum of pijnkliniek, waardoor de deelnemers onmiddellijk van bij de behandeling opnieuw de eerste stappen naar werk kunnen zetten.

Het is ook belangrijk op te merken dat het rapport van het Rekenhof slechts op een klein deel van de dienstverlening focust omdat ook zelfstandigen, werknemers met een vaste benoeming enzovoort worden ondersteund.

Daarnaast zijn de federale cijfers van de RIZIV-trajecten voor de overgrote meerderheid Vlaamse inspanningen. Ik wil dat toch wel benadrukken, collega's. In de audit van het Rekenhof werd echter enkel gefocust op de opleidingstrajecten, terwijl deze slechts 35 procent van de RIZIV-trajecten binnen het raamakkoord omvatten. Bij VDAB komen ook veel mensen terecht die extra begeleiding of coaching op de werkvloer nodig hebben.

Wat de samenwerkingsovereenkomst tussen het RIZIV, VDAB, GTB en de verzekeringsinstellingen betreft, heb ik op 14 december 2021 een gesprek gehad met minister Vandenbroucke. We werken nu aan een gezamenlijk protocol. Dat protocol moet de basis vormen voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomst in de toekomst. Het is de bedoeling dat op zeer korte termijn te realiseren, collega's.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Dank u wel, minister, ook voor de persoonlijke wensen. Ik heb nog nooit op uw kap gezeten, ik zal dat dus in 2022 ook niet doen.

Ik ben echter wel een beetje teleurgesteld, niet in u maar wel in het feit dat het zo tergend traag gaat. We hebben zo'n mooi regeerakkoord, dat al in 2019 werd afgesloten. We hebben daarin heel ambitieuze zaken gezet voor mensen die langdurig ziek zijn: het groeitraject, de trap richting tienduizend mensen ... We hebben daar ook iets heel duidelijk in gezet, namelijk een inspanningsverbintenis om na drie maanden langdurige ziekte effectief een re-integratietraject aan te vatten. Elke keer opnieuw wordt dat op de lange baan geschoven. Eerst komen er zestig terugkeercoaches. Dan is er de verplichting van een vragenlijst, die daarna weer wordt ingetrokken. Dan wordt er gezegd dat we de nieuwe trajecten gaan toewijzen aan regio's die nog helemaal niets uitgevoerd hebben op dat vlak, zijnde Wallonië en Brussel, en dat we Vlaanderen in de kou gaan laten staan.

Ik wil u een compliment geven, minister, omdat ik vind dat u zo optimistisch blijft daarover. U zegt telkens opnieuw: "Ik heb een goed gesprek gehad met minister Vandenbroucke en met minister Dermagne en we zullen er wel raken." Ik vind dat we er niet aan het raken zijn. We zijn op dat vlak enorm veel tijd aan het verliezen, zeer kostbare tijd. Gisteren heb ik de plenaire vergadering gevolgd, waarin het opnieuw ging over die arbeidskrapte. Elke dag opnieuw gaat het over die arbeidskrapte. Dit is de grootste groep mensen. Daar zit potentieel. We hebben de politieke wil in Vlaanderen, over de partijgrenzen heen, om die mensen te versterken. We weten dat we dat kunnen. Het enige dat we nodig hebben, zijn een aantal hefboomen. Ik hoop echt dat we die hefboomen de komende maanden krijgen, zodat u kunt doen wat u zelf voorzien hebt en waarover u zelf zeer ambitieus bent.

In dezen ben ik dus wel bijzonder teleurgesteld, niet in u, minister, maar wel in het federale niveau en in het feit dat het daar echt niet vooruitgaat. Ik vind dat we met zijn allen op tafel moeten kloppen. We hebben, onder leiding van de voorzitter, een goede resolutie ingediend. Ik hoop dat we ons ook houden aan wat in die resolutie staat. Ik hoop ook dat de collega's, samen met mij, die sense of urgency kunnen uitstralen, want dat is echt onze rol nu.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Ook van mijn kant de beste wensen aan diegenen die ze nog niet gekregen zouden hebben. Ik wens collega Ronse een positief, construc-

tief jaar toe. Voor alle duidelijkheid: ik sta achter de dringende vraag om te proberen om die grote groep langdurig arbeidsongeschikten veel meer te activeren. U sprak over een resultaat van 2 procent. Er is dus nog een weg af te leggen.

Ik deel iets minder – dat mag u me niet kwalijk nemen – de kritiek op het federale niveau. De vorige Federale Regering – waarvan uw partij deel uitmaakte, mijnheer Ronse – heeft een hervorming doorgevoerd inzake de regeling voor langdurig zieken. Misschien moeten we nu vaststellen dat die hervorming niet ver genoeg ging. Pas nu begint men te spreken over sanctionering. Toen al werden er re-integratietrajecten ingevoerd. We stellen vast dat wat we toen samen hebben gedaan, misschien niet ver genoeg ging. Laten we hopen dat we nu wel verdere stappen kunnen zetten.

Dat gezegd zijnde, kijk ik toch vooral in de richting van het Vlaamse beleid, minister. Het is goed dat er een samenwerking op punt wordt gezet. We hopen dat die tot betere resultaten kan leiden. Ik steun ook absoluut uw vraag om VDAB veel sneller te betrekken bij die re-integratietrajecten. Ik denk dat dat echt wel kan helpen.

Ik vroeg mij het volgende af. Het gaat altijd over sanctionering en dergelijke. Maar in welke mate moeten we ook niet kijken naar onze eigen Vlaamse ondersteuningspremie? Die is vandaag een succes. Misschien moeten we die eens onder de loep nemen en eventueel wat moderniseren, aanpassen, verhogen, de voorwaarden versoepelen ... Ik weet wel dat er onlangs nog een hervorming was richting bepaalde sectoren. Maar er zijn heel veel mensen in langdurige arbeidsongeschiktheid, die heel graag weer aan de slag willen gaan. Ze botsen echter vaak op werkgevers die daar moeite mee hebben, die die mensen moeilijk kunnen re-integreren. Misschien kan het helpen om die premie te hervormen en eenvoudiger te maken. Mijn vraag is dus heel concreet. Bent u, in heel het verhaal rond langdurig zieken, bereid om eens te kijken naar de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP)? Moeten we die misschien niet hervormen? Dit kan een van de vele elementen zijn om de succesgraad omhoog te krijgen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Ongena, ik zal starten met uw vraag. De VOP wordt volledig geïntegreerd in het decreet Individueel Maatwerk. We voeren op dat vlak een heel grote hervorming uit, een vereenvoudiging. Er komt ook een begeleidingspremie. Dat decreet werd gisteren in de plenaire vergadering goedgekeurd en nu moeten de uitvoeringsbesluiten worden opgesteld. Ik heb begrepen dat u gisteren afwezig was wegens ziekte. Misschien hebt u dat deel van het debat minder goed kunnen volgen. Collega Vande Reyde heeft u trouwens goed vervangen en heeft u ook vernoemd. Uw opmerking is wel terecht. Daarom zijn we ook aan de slag gegaan om de VOP en alle andere instrumenten beter te integreren.

Collega Ronse, ik vind niet dat u teleurgesteld moet zijn. Teleurstelling is natuurlijk een gevoel. Ik kan proberen om uw teleurstelling weg te nemen, maar als dat gevoel er blijft, dan is dat zo. Ik raad u aan om te kijken naar de realiteit op het terrein. Onze partners zijn op dit ogenblik aanwezig in pijnklinieken en revalidatiecentra. Dat is iets compleet nieuws. Dat kon vroeger niet. Nu zijn ze daar aanwezig om outreachend te werken. Ze werken daar aan heel mooie dingen. Ik heb trouwens zelf een project in Gent bezocht. Ik heb het jullie al eens gezegd: als jullie met deze commissie eens een geslaagd re-integratieproject willen bezoeken, kan ik dat in Gent aanraden. Maar er zijn er nog veel andere in Vlaanderen. Daar wordt hypermodern gewerkt. Daar merk je hoe motiverend het is om mensen op de arbeidsmarkt een tweede leven te geven nadat ze iets ergs meegemaakt hebben. Dat is zo mooi. Dat zou iedereen ervan moeten overtuigen dat we daar veel meer in moeten investeren.

Ondertussen hebben we ook een samenwerking opgezet met de arbeidsartsen, collega Ronse. Ik wacht dus niet op de federale overheid om die arbeidsartsen te contacteren. We kunnen dat zelf en we doen dat ook zelf. Ik geef een voorbeeld. Als een arbeidsarts – dat is ook maar een mens – geen zin heeft om iemand naar VDAB door te verwijzen of niet weet dat hij dat kan doen, dan gebeurt het niet. Het is niet altijd een kwestie van niet willen maar ook van niet weten. Veel van die zaken kunnen nu al, als de artsen goed geïnformeerd zijn en daarvoor het nodige doen. We hebben de afgelopen maanden ook tientallen webinars en infosessies gegeven bij artsen. Er zijn nog heel wat initiatieven gepland. Ik ben hoopvol. Maar ik heb een beetje het gevoel dat vandaag nog altijd geldt: onbekend is onbemind.

Los van de federale trajecten en de hervormingen die er daar moeten komen, worden de instrumenten die er vandaag zijn te weinig gebruikt, vind ik, ook door de artsen. Dat kunnen we zelf doen. Dat zijn zaken waarvoor ik op niemand moet wachten om in te grijpen. Het is geen eenvoudig dossier. Je moet ook een goed evenwicht vinden. Collega Ronse, het gesprek met collega Vandenbroucke waarnaar ik verwees, is hetzelfde als datgene waarnaar ik verwees vlak voor de kerstvakantie bij uw vraag om uitleg, toen dat gesprek net plaatsgevonden had. Ondertussen is er geen nieuw gesprek geweest. We hebben toen gezegd: we gaan de komende maanden proberen om onze discussiepunten uit te klaren. Ik geloof wel in het landen van dit dossier. Dat is mijn ambitie in dit dossier.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, u geeft een mooi voorbeeld. Dat moet volgens mij nog meer de sense of urgency aangeven om er een lap op te geven. Ik ben er oprecht van overtuigd dat we op Vlaams niveau doen wat we moeten doen. Er is altijd verbetering mogelijk, maar de ambities zijn er. We zijn die aan het realiseren. Maar die inspanningsverbintenis om snel in zo'n traject te stappen, vind ik toch wel cruciaal. Ik hoop echt dat we daarmee de komende maanden kunnen landen.

Wat er al dan niet in vorige regeringen gebeurd is, zal me worst wezen. We zitten vandaag met een gigantische druk op onze sociale zekerheid daaromtrent en met een gigantische druk op de arbeidsmarkt. Er ligt een grote oplossing bij de langdurig zieken. De voorbeelden tonen aan dat het kan werken. Het zou dus collectief schuldig verzuim zijn, mochten we niet wekelijks op die nagel blijven kloppen in dit parlement.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de wildgroei aan coaches en de Vlaamse opleidingsincentives – 1187 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik schrik er soms zelf van, ook van mensen die ik van vroeger kende, als op hun sociale media plots verschijnt voor welke soort zaken je allemaal bij hen kunt langskomen. Ik ken iemand die zelf geen studies gedaan heeft en zichzelf in de markt zet als burn-outcoach, als loopbaanbegeleider, en je kunt zelfs voor seksuele voorlichting bij die persoon terecht. Erger nog, dat wordt allemaal voor een stuk via weet ik welke kanalen terugbetaald. Mensen gaan er dus werkelijk van uit dat die coaches professionelen zijn met een sterke expertise die hen kunnen helpen met problemen die soms fundamenteel kunnen zijn. Ik denk dat het daar echt de spuigaten uit aan het lopen is vandaag. Het is goed dat dat al

een aantal keer in de commissie gekomen is, maar we moeten dat volgens mij toch een halt toeroepen. Wie immers beroep wil doen op een coach, heeft daar alleszins ernstige redenen voor. Zij verdienen het ook om op een ernstige manier begeleid te worden. Niet iedereen heeft volgens mij het recht om zich als professional in de markt te brengen. Voor sommige zaken moet je studeren. Ik ken mensen die psycholoog zijn. Als ik die mensen soms hoor spreken over met welke rommel zij allemaal worden beconcurrerd, dan vind ik dat voor die mensen extreem jammer, want dat zijn dan de mensen die wel de *sérieux* en de kunde hebben om mensen op een deftige manier te helpen.

Wat is mijn vraag? Wij bieden via de kmo-portefeuille, maar ook via tal van opleidingsincentives, ondersteuning voor het volgen van opleidingen. Het staat tevens in voor de erkenning van opleidingen. In het verleden hebben we ook een hele resem opleidingen na een negatieve beoordeling verwijderd uit onze databank. Ook bij de kmo-portefeuille treden we selectiever op. Maar ik heb toch een aantal vragen, minister.

Hebt u de ambitie om de kwaliteit en de deskundigheid van die coaches beter zichtbaar te maken en te waarborgen? Welke stappen zou u daarvoor kunnen of willen ondernemen?

Hoe kunnen mensen die een beroep doen op zulke coaches beter worden gesensibiliseerd en attent gemaakt op de noodzaak van deskundigheid en kwaliteit?

Welke mogelijkheden ziet u, minister, om bij de erkenning van opleidingen en incentives ook beter rekening te houden met die problematiek?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega Ronse, voor uw vraag. Het zijn te rechte bezorgdheden. Het klopt dat de 'vercoaching' van de samenleving toch wel bijzondere proporties aanneemt. U hebt enkele voorbeelden opgesomd, maar er bestaan heel wat coaches. Het zou me niet verbazen dat er ook coronacoaches zijn. Ik deel de bekommernis dat we vanuit Vlaanderen voorzichtig moeten zijn met de ondersteuning van bepaalde vormen van coaching. Zonder gedegen opleiding kan dat immers leiden tot zelfs gevaarlijke situaties.

Precies daarom gaan we subsidies en opleidingsincentives binnen mijn beleidsdomein altijd vanuit een specifiek regelgevend kader inzetten. Zowel vanuit de kmo-portefeuille als voor de opleidingsincentives zijn er heel specifieke voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Hoewel er tussen beide systemen in de concrete uitwerking uiteraard verschillen zijn, moeten dienstverleners in beide gevallen via een tweetrapscontrole kunnen aantonen dat ze kwaliteitsvolle organisaties zijn én dat de inhoud van het opleidingsaanbod ook voldoet aan onze regelgeving.

We merken dat die aanpak vruchten afwerpt: opleidingen voor lifecoach of kindercoach bijvoorbeeld komen niet zomaar in aanmerking, omdat de opleidingsinhoud niet strookt met de voorziene criteria. We zijn daar dus wel wat streng in geworden.

Maar we gooien ook het kind niet weg met het badwater. Coaching is een containerbegrip. Het kan ook zijn: functioneren in team, leidinggeven, mentoring van jonge collega's. In het kader van duaal leren wordt er zelfs voor gepleit dat meer werknemers een mentoropleiding zouden moeten volgen waarin ze zich dan bewust worden van hoe ze bepaalde praktijkkennis overbrengen naar leerlingen. Daarom gaan we opleidingen om coach te worden in een arbeidsmarktcontext wel goedkeuren zolang er geen indicatie is dat de inhoud van de opleiding ingaat tegen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten.

Specifiek voor de kmo-portefeuille werken we nu met een zwarte lijst, dat weet u. In het algemeen geldt in de kmo-portefeuille het basiscriterium dat alleen diensten in aanmerking komen die gericht zijn op het verbeteren van het bedrijfsfunctioneren van de onderneming. Dat sluit al heel wat vormen van coaching van recreatieve aard of diensten die op het persoonlijk welzijn betrekking hebben, uit. Opleidingen met een therapeutische finaliteit moeten voldoen aan de criteria van het gereguleerde beroep. Dat is zowel bij de kmo-portefeuille zo, als bij de opleidingsincentives.

Uw tweede en uw derde vraag: dat is een heel moeilijke evenwichtsoefening. We leven gelukkig in een vrije samenleving waar iedereen mag ondernemen en waar meningen ook relatief vrij zijn. Dat betekent niet dat we gevaarlijke of pseudowettenschappelijke meningen moeten subsidiëren via onze opleidingsincentives, omdat zo de indruk zou kunnen ontstaan dat we vanuit Vlaanderen ook de deskundigheid en de kwaliteit van die opleidingen volledig garanderen, wat niet altijd het geval is.

Er zijn al veel inspanningen gedaan om opleidingen met discutabele inhoud te kunnen weren. Niet alleen bij de registratie, maar ook nadien. Het jaarrapport Vlaamse opleidingsincentives beschrijft de jaarlijkse evaluatie van de geregistreerde opleidingen op het criterium 'arbeidsmarktgerichtheid'. Vooral vorig jaar overleefden veel opleidingen de nieuwe toetsingscriteria niet. Dat waren dan opleidingen die in het betaald educatief verloop zaten. Ik heb er zo wel meer dan 700 verwijderd uit onze opleidingsdatabank en recent nog eens 64.

Daarnaast bestaat voor de Vlaamse opleidingsincentives ook de Beroeps- en Evaluatiecommissie (BEC). Deze commissie is bevoegd voor het intrekken van de registratie van een opleiding.

Afgezien van de zwarte lijst die we vandaag al hebben, is het zoals u weet ook mijn bedoeling om iets dergelijks op te richten voor de kmo-portefeuille, een soort kwaliteitskamer.

Er zijn dus heel wat voorwaarden om problematische vormen van coaching uit te sluiten van ondersteuning, zowel binnen de opleidingsincentives als in de kmo-portefeuille. Het is mijn bedoeling om die controles te blijven aanscherpen en ook verder op punt te stellen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Het is goed dat de gretigheid er nog is om alle rommel eruit te halen in de ondersteuningsmechanismen, want er zit er helaas nog veel in.

Ten tweede moeten we ook, denk ik, zelfs wat betreft zaken die niet op ondersteuning kunnen rekenen, maar waar men zich wel als weet ik welke coach presenteert, nadenken en het debat aangaan op welke manier we een of ander kwaliteitscertificaat of label kunnen geven, zodanig dat de mensen toch de bomen door die coachingwereld nog kunnen zien. We hebben daar echt werk aan de winkel, want mensen worden daardoor echt gedesillusioneerd en op het verkeerde been gezet.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het is een terechte vraag. We hebben daar al een aantal keer over gesproken in deze commissie. Er zijn al stappen gezet om de kwaliteit van coaching te waarborgen, onder andere door die zwarte lijst voor de opleidingen van coaches die we niet willen. Misschien kunnen daar toch nog een aantal bijkomende stappen worden gezet. Vroeger hadden we misschien vanuit de Vlaamse overheid een wat te blind geloof in de markt. Als ik zie welke coachopleidingen er op dit moment aangeboden worden, die misschien inhoudelijk wel oké zijn, maar qua prijssetting echt wel vrij hoog liggen en ondersteund worden door de kmo-portefeuille en op die manier toch nog klanten vinden, dan betwijfel ik

soms of onze kmo-portefeuille hier niet vooral gebruikt wordt om de prijs op te drijven en in mindere mate om bijkomende opleidingen mogelijk te maken.

Ten tweede zijn rond loopbaancoaching ook al een aantal initiatieven genomen, minister, onder andere naar de kwaliteitsborging. Maar ook hier blijft er nog wel wat werk op de plank, denk ik. Er was ook aangekondigd dat er nog nieuwe initiatieven genomen zouden worden op dat vlak om de kwaliteit van nieuwe loopbaancoaches te borgen. Zeker als ze als onderaannemer aan de slag gaan, is het voor VDAB niet altijd evident om daar effectief de kwaliteitscontrole te doen. Mijn vraag is dus: welke bijkomende initiatieven worden er nog genomen om rond loopbaancoaching de kwaliteit te verzekeren?

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Collega Ronse, dit is een zeer terechte vraag, en ook uw aanvulling is dat, collega Bothuyne. We hebben heel wat zotternijen gekend. Minister, het is heel goed dat u wat begint te snoeien in dat bos van de boswandelingsscoaches. Het beter bewaken van de kwaliteit van die coaches blijft echter inderdaad een aandachtspunt. Ik sluit me dus volmondig aan bij wat collega Bothuyne zei. Ik vraag me af of het ook een mogelijkheid is dat, vooraleer we zo'n coaching ondersteunen, er een soort erkenning als coach moet zijn, zodat men op die manier toch aan kwaliteitsbewaking doet vooraleer men daar Vlaams belastinggeld aan begint te besteden.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, dank u wel voor de aanvullingen. Wat de coaching betreft, het optreden is natuurlijk niet direct mijn bevoegdheid, maar als iemand zich bijvoorbeeld ten onrechte zou uitgeven als arts, dan kan het parket natuurlijk wel optreden. Voor mij is de prioriteit de doelmatige en correcte aanwending van onze steuninstrumenten. Dat is dus echt hetgeen voor mij belangrijk is, en ook dat de ondersteuning die we bieden, naar nuttige dingen gaat. Collega Ongena, u had het over de boswandelingencoaches. We hebben er zo nog een aantal uit gehaald. We proberen daar zo goed mogelijk mee om te gaan.

Collega Bothuyne, de kmo-portefeuille heeft lage steunpercentages, en de ondernemer betaalt altijd het grootste deel zelf. Men mag dus niet vergeten dat er ook een substantiële bijdrage van hem is, maar het is een permanent aandachtspunt. Het vergt ook steekproeven en controles door VLAIO. We moeten wel beseffen dat die opvolging ook een kostprijs inhoudt en het soms een grote inspanning is voor de inspectiediensten om die dossiers te analyseren. Kijk naar wat het Rekenhof vanmorgen zei over de verhouding tussen de inspanning en de output die je moet hebben. Om de kwaliteit van de loopbaancoaching te verhogen, hebben we in deze legislatuur al een eerste stap gezet, namelijk het invoeren van een beroepskwalificatie. Dat betekent dat er specifieke opleidingen zullen kunnen worden georganiseerd voor men zich loopbaancoach of coach kan noemen. De volgende stap is zien hoe we die beroepskwalificatie een plaats kunnen geven binnen de loopbaancheques. Ook daar werken we dus aan kwaliteitsverhoging.

Coaching is natuurlijk een heel breed containerbegrip. Collega Ronse, u hebt mij ooit eens begeleid bij het zwemmen in open water. U was op dat moment mijn coach, zonder dat ik daar een subsidie voor heb aangevraagd. Als iemand zich coach noemt, dan kan je dat dus niet tegenhouden, maar op het moment dat iemand subsidies begint te vragen van de overheid, dan is het natuurlijk belangrijk dat we dat in een juist kader plaatsen en niet alles wat 'coach' wordt genoemd zomaar gaan subsidiëren. Er wordt dus verder aan gewerkt, zoals ik al zei.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, het was mij een eer en genoegen om u te mogen coachen in open water. U hebt de sessie perfect doorstaan, en mag zich vanaf nu ook openwatercoach noemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de opvolging van de PWA-vzw's – 1188 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuynne

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Het PWA-systeem (plaatselijk werkgelegenheidsagentschap) is heel grondig hervormd, naar wijk-werken, sinds 1 januari 2018. Dat heeft ook een impact gehad op alle structuren en vzw's die werden uitgebouwd om dat PWA-verhaal te organiseren. Sinds januari 2018 heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) de controlebevoegdheid op al die verplichtingen van die vzw's overgedragen aan VDAB, maar door de invoering van het wijk-werken moesten al die vzw's de PWA-opdracht schrappen in het maatschappelijk doel en overgaan tot vereffening en ontbinding. Het is de algemene vergadering van die vzw's die daarover een beslissing moet nemen. Daar horen ook een aantal verplichtingen bij, zoals het aantonen van 25 procent opleidingen, correcte boekhoudkundige registraties en zo.

Ontbinding en vereffening van de vzw's zijn slechts mogelijk als VDAB aangeeft dat alle verplichtingen zijn nagekomen. Ik stelde daarover een aantal schriftelijke vragen, namelijk vraag 700 van 19 juni 2020 en vraag 883 van 18 juni 2021. Daaruit blijkt dat er toen nog altijd 37 vzw's niet in orde waren en dat er aan 110 vzw's een herinnering werd gestuurd om bijkomende info over te maken. VDAB zou ook een laatste oproep doen aan de lokale besturen, opdat de bestuurders van die vzw's die verplichtingen zouden nakomen.

Minister, wat zijn de scenario's indien ze die verplichtingen niet nakomen? Hoe kunnen we hen daaromtrent dan inlichten? Welke mogelijke stappen komen er als er geen gehoor wordt gegeven aan de oproep van VDAB? Wat is echt de uiterste deadline om die dossiers af te sluiten? Mijn laatste vraag is misschien de meest interessante: wat gebeurt er met die middelen? Ik heb zelf al een aantal e-mails doorgekregen van voorzitters van die vzw's, moet ik zeggen. Dan spreek ik over anderhalf jaar tot twee jaar terug. Daarin stelden ze dat ze zich zouden moeten ontbinden, maar dat hun vzw'tje de reserves nog zou kunnen opdoen aan die en die doelen. Mocht men nog suggesties hebben, dan kon men die doorsturen, zeiden ze. Dat zijn wel publieke middelen. Er moet ter zake toch een of andere visie of ambitie zijn. Dat mag niet zomaar de lucht in gaan.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Ronse, dank u wel. Tegen 1 december van dit jaar willen we dat alle voormalige PWA-vzw's ofwel hun maatschappelijk doel hebben aangepast, ofwel zijn overgegaan tot vereffening en ontbinding. Dat is een streefdatum. Dat is geen vaste wettelijke datum.

Voor ze daartoe kunnen overgaan, gaat VDAB inderdaad na of de PWA-vzw's aan twee verplichtingen hebben voldaan die in het koninklijk besluit (KB) werden opgenomen. Ten eerste gaat VDAB na of de PWA-vzw jaarlijks minstens een vierde

van haar inkomsten uit chequeverkoop heeft besteed aan opleidings- of inschakelingsinitiatieven. Ten tweede gaat VDAB na of de PWA-vzw de jaarlijkse balansen en resultatenrekeningen heeft gepubliceerd in de balanscentrale van de RVA. De PWA-vzw's werden hieromtrent al verscheidene keren per brief geïnformeerd. VDAB heeft de PWA-vzw's ook geïnformeerd over de diverse mogelijke scenario's voor de toekomst van de PWA-vzw en welke stappen daarvoor moeten worden gezet. In samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSOG) zijn er sinds december van vorig jaar ook sensibiliseringsacties opgezet. Aangezien verscheidene PWA-vzw's nog altijd hun situatie in orde moeten brengen, is deze recente bijkomende actie ook aangewezen. Via de communicatiekanalen van de VVSOG breng ik dat ook verder onder de aandacht.

Daarnaast zal VDAB deze maand een brief sturen naar de colleges van burgemeester en schepenen van de lokale besturen die nog niet in orde zijn met de twee verplichtingen die ik vermeldde. Daarin zal VDAB erop aandringen om aan de bestuurders van de PWA-vzw's te vragen om de ontbrekende stukken in te dienen dan wel de openstaande schuld bij VDAB te vereffenen. VDAB zal dit jaar ook regelmatig een herinnering sturen naar de colleges en de PWA-vzw's wier dossier nog niet op een correcte manier is afgehandeld. Ik hoor trouwens van VDAB dat er in sommige gevallen wel geldige redenen zijn waarom bepaalde dossiers niet volledig zijn afgesloten, bijvoorbeeld als er rechtszaken hangende zijn, waardoor men de vzw niet kan ontbinden. In die gevallen zal het mogelijkerwijs niet haalbaar zijn om die streefdatum te halen. Na 1 december zal VDAB zelf voor PWA-vzw's die niet in orde zijn, bekijken of er is voldaan aan de verplichting om 25 procent van het budget te besteden aan opleidings- of inschakelingsinitiatieven. Als dat niet het geval is, zal VDAB beslag kunnen leggen op de middelen van de betreffende PWA-vzw's. Bestuurders kunnen, zoals jullie weten, hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld. Als de PWA-vzw haar statuten niet aanpast en toch blijft bestaan, zal er waarschijnlijk sprake zijn van een slapende vzw. Bestuurders van vzw's die administratief niet in orde zijn, kunnen daarvoor ook een geldboete krijgen van de FOD Financiën. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

Uw laatste vraag gaat over de middelen. Als de PWA-vzw blijft bestaan als vzw die inzet op lokale werkgelegenheidsinitiatieven, blijven de middelen binnen de vzw. Ze kunnen dan worden ingezet om de nieuwe activiteiten te financieren. Als de PWA-vzw beslist om over te gaan tot ontbinding, worden de middelen eerst gebruikt om eventuele openstaande schulden te vereffenen. Als er dan nog middelen over zijn, moet de PWA-vzw dat batig saldo bestemmen zoals vastgelegd in haar statuten. De statuten kunnen enkel bepalen dat het batig saldo wordt overgemaakt aan een gelijkaardig plaatselijk werkgelegenheidsinitiatief. Collega's, de middelen blijven dus in elk geval bestemd voor het versterken van de lokale werkgelegenheid.

Mijn excuses, want het is een beetje een technisch antwoord, vind ik zelf. De vragen waren echter ook behoorlijk technisch.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, excuses hoeven niet. De informatie was zeer interessant. Meer nog, ik heb zelfs nog een technische vraag. Het zou interessant zijn als we na deze commissievergadering via e-mail of zo nog een overzichtje zouden kunnen krijgen over de hoeveelheid middelen waarover het gaat die daarin zitten. Zo kunnen we een inschatting maken van het potentieel om lokaal werkgelegenheidsbeleid te steunen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Ronse, ik zal bekijken of dat mogelijk is, en zo mogelijk zullen we dat wel sturen. Oké?

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.